І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3749
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 38. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ЛЮТОГО 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 27, 1964 No. 38. VOL. LXXI.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ

ВЖЕ НА ПОЧАТКУ БЕРЕЗНЯ ПОЧНЕ ДІЯТИ ЗАКОН ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПРИБУТКОВИХ ПОДАТКІВ

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 25-го лютого більшістю 326-ох до 83-ох голосів прийняла податковий законопроєкт, згідно з яким прибуткові податки в найближчих двох роках будуть зменшені на — $11 500 000 000. Сенат має ухвалити цей закон 26-го лютого в середу, і цього ж таки самого дня, або в четвер, його підпише президент Джансон. Тиждень після підписання Президентом закону він почне обов'язувати, і платники податків вже в першому або найдалі другому тижні березня матимуть зменшені податки пересічно на 19% в порівнянні з попередніми. Із загальної суми — $11 500 000 000 в цьому році податки будуть зменшені на 2/3, а на 1/3 в 1965-му році. Пригадується, що не є зменшений прибутковий податок за минулий 1963-ий рік, який треба заплатити до 15-го квітня цього року. Схвалена Палатою сума є компромісовою, на яку погодилася спільна конференція, складена із сенаторів і конґресменів. Ця конференція узгіднила ті різниці, що були між сумами, які прийняла Палата ще у вересні 1963-го року, і Сенат 7-го лютого ц. р. Вже в березні в кишенях платників податків залишиться на $800 000 000 більше прибутків. Сподіваються, що збільшені прибутки причиняться до скріплення економіки, бо збільшиться число закуплених товарів, і промисли почнуть продукувати нові товари, щоб заповнити опорожнені магазини. Збільшиться число варстатів праці, і внаслідок цього поважно зменшиться число безробітних. Треба підкреслити, що більшість републіканців голосувала за схвалення цього закону. За були 218 демокатів і 108 републіканців, а проти 63 републіканці і 20 демократів. Цікаво, що 25-го вересня проти цього закону було аж 126 републіканців, а тепер тільки 63. Конґресмен Джан Бирнс із Висканcину заявив, що численні републіканці змінили своє становище тепер, бо сподіваються, що Конґрес буде триматися ощадностевої політики і не буде збільшувати федерального бюджету до такої міри, як це можна було сподіватися у вересні минулого року. Конґресмен Бирнс, який є сеньйором від републіканців в Комісії Способів і Засобів, підкреслив ту обставину, що Президент предложив поміркований бюджет на фінансовий рік, що почнеться 1-го липня цього року. Цей бюджет становить — $97 900 000 000, що є на $500 000 000 менше, як передбачений бюджет на 1964-ий рік. Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конґресмен - демократ із Аркенсо Вілбур Д. Міллс заявив, щоі уряд і Конґрес мусять бути дуже ощадні, якщо бажають, щоб схвалений законопроєкт міг діяти в тому напрямку, щоб скріпилася економіка і зменшилося число безробітних. Він сказав, що треба буде зменшити податки від продажу та від надмірних прибутків. Ним очолювана Комісія має ще в цьому році почати переслухання в цій справі, але немає надії, щоб ще в цьому році був ухвалений закон.

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР, ПОМЕР В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В останній хвилині інформують, що у вівторок 25 лютого ц.р. помер тут український скульптор світової слави Олександер Архипенко, проживши 77 років. Олександер Архипенко, уродженець Києва, студіював мистецтво у фахових школах Києва, Москви і Парижу. В роках 1920-23 виставляв свої твори в Німеччині, Франції і інших країнах Західньої Европи, знайшовши відразу захоплення збоку світової критики. Від 1923 року Олександер Архипенко перебував в З'єднаних Державах, створивши тут сотні творів, які поглибили його світову славу, при чому творив однаково в скульптурі, як малярстві. Олександер Архипенко створив власну школу — власний напрямок і стиль. Бувши спершу яскравим модерністом, він еволюціонував в сторону „синтетичного реалізму". Одними з творів Олександра Архипенка є м. і. пам'ятник Тарасові Шевченкові на „Союзівці", пам'ятник на могилі д-ра Луки Мишуги і ін. Два роки тому появилась обширна монографія Олександра Архипенка з вступним словом Святослава Гординського. Похорон відбудеться в п'ятницю 28-го лютого з похоронного дому Campbell, Медісон Евню і 81 вулиця в Ню Йорку, на кладовище Woodlawn на Бронксі.



Сл. п. Олександер Архипенко

АФП-КІО домагаються, щоб Джансон поширив програму війни проти убозтва

Бел Гарбор, Флорида. — Виконна Рада Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій схвалила програму президента Джансона боротьби проти убозтва, але одночасно домагається, щоб поширити цей проєкт та призначити на його здійснення більше фондів. В заяві Виконної Ради АФК-КІО говориться про те, що урядовий проєкт поборювати убозтво в цій країні звернув увагу багатших американців на те, що в ЗДА ще й тепер одна п'ята всього населення живе в убозтві. Виконна Рада думає, що боротьба проти убозтва є утруднена тією обставиною, що в цій країні є ще поважне число осіб без затруднення, або не з повним затрудненням. В заяві Виконної Ради говориться про те, що президент Джансон має надробити те, що було занедбане впродовж 10-ох попередніх років. Та урядовий проєкт в цій справі є покищо тільки першим малим кроком в боротьбі проти убозтва. Перемога над убозтвом в цій країні, говориться в заяві Виконної Ради буде добродійством не тільки для тих, що живуть в нестатках; вона скріпить самопошану людини до себе та додасть більше змісту до поняття фрази „американський спосіб життя".

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ДЕБАТУЮТЬ ПРО КІПР



До багатьох „запальних пунктів" світу, що мають увагу та відгомін в Об'єднаних Націях, від деякого часу долучилися суперечності між грецьким і турецьким населенням Кіпру. На фото: англійський міністер закордонних справ (зліва) дебатує справу Кіпру з репрезентантами тієї республіки в ОН

У Тант признає невдачу своєї посередницької місії в справі Кіпру

Об'єднані Нації. — На короткому засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй в минулий вівторок 25-го лютого цього року генеральний секретар ОН У Тант признав, що його наради, щоб довести бодай до тимчасового замирення на терені середземноморського острова Кіпр, не дали позитивного висліду і що ця справа опинилася в сліпому куті. Головна перешкода для порозуміння між Британією, Грецією, Туреччиною і Кіпром та, що Кіпр рішуче вимагає, щоб Рада Безпеки ґарантувала Кіпрові незалежність і неподільність та не згадувала у своїй резолюції нічого про Лодонський договір, який ґарантує Британії, Греції і Туреччині право дбати за правильне реалізування кіпрської конституції. Тим часом кіпрські турки, що мають підтримку збоку Туреччини, є проти всякого конституційного поменшування їхніх — ґарантованих міжнародним договором — прав. Цьогомісячний президент Ради Безпеки ОН Карльос Алфредо Бернардес з Бразилії та 6 виборних членів Ради Безпеки — Болівія, Бразилія, Чехо-Словаччина, Побережжя Слонової Кости, Марокко і Норвеґія — будуть продовжувати заходи, щоб довести до згоди над резолюцією та до створення різнонаціональної військової місії, що зберігала б мир і лад на Кіпрі до часу осягнення тривкого політичного порозуміння між кіпрськими греками і турками.

РАСК З'ЯСОВУЄ ПОЛІТИКУ ЗДА СУПРОТИ КОМУНІЗМУ

Вашинґтон. — Політика З'єднаних Держав у відношенні до комуністичного світу не є одностайна, а достосована до різного характеру окремих комуністичних держав та змін внутрі комуністичного світу — ствердив це і докладно з'ясовував державний секретар Дін Раск у своїй промові на річній конференції у справах громадянства і світових справ, влаштованій робітничою спілкою радіо, електриків і машинових робітників у Вашинґтоні в минулий вівторок 25 лютого ц. р. Державний секретар вказав на зміни, які зайшли в колись одностайному комуністичному світі та які зумовили конечність достосувати до них і американську закордонну політику. Він признав, що назверх може видаватись дивним і взаємосуперечним, чому ЗДА торгують з СССР і продають йому збіжжя та противляться торгуванню з Кубою, чому визнається Совєтський Союз, а не визнається Комуністичного Китаю чи чому трактується інакше Юґославію від інших европейських комуністичних країн. Раск звернув увагу на глибокі розбіжності, які настали між Совєтським Союзом і Комуністичним Китаєм, при чому заявив, що Совєтський Союз відкинув концепцію китайських комуністів, що треба підпорядкувати інтереси власної країни справі світової комуністичної революції. Дін Раск схопив загальну політику ЗДА у відношенні до комуністичних країн в 3-ох точках: „1) перешкодити комуністам поширювати їхнє панування та робити їм щораз коштовнішим, небезпечнішим і даремнішим старання в тому напрямку, 2) осягати умови й порозуміння, які зменшують небезпеку нищильної війни і 3) підбадьорювати еволюцію внутрі комуністичного світу в напрямку до державної незалежности, мирної співпраці та відкритого громадського ладу". Зрештою, державний секретар ствердив, що „конфлікт між комуністичним і вільним світами є фундаментальний, як тільки може бути. Проголошені їхні цілі та наша концепція чесного світового ладу просто не всилі погоджуватись. Дивимось на комунізм, як на систему, яка не всилі задовольнити основні людські потреби та як на систему, яка остаточно цілком здискредитує себе в очах всіх людей у світі. Віримо, що народи, які дісталися під комуністичне панування, змагають до кращого життя — в мирі, господарських можливостях і в шансах здобути щастя". Дін Раск пригадав, що ЗДА ніколи не були проти торгування з Совєтами товарами мирного вжитку та зокрема харчами і тому продаж збіжжя Совєтському Союзові не перечить давньому американському становищу. ЗДА підтримали Юґославію, коли вона попала в конфлікт з сталінськими Совєтами в 1948 році і Юґославія дійсно перестала загрожувати сусідам, відкликала партизанів з Греції, замирилась з Італією та здобула собі повагу серед невтралістів. Проте Дін Раск признає, що Юґославія „в одних закордонно - політичних справах погоджується з СССР, в інших не погоджується". Так само Дін Раск похвально висловлювався про змагання Польщі зберегти свою державну незалежність від Москви, про релігійність польського народу, вузли крови з численними американськими громадянами та історичну приналежність Польщі до західнього світу. Так само Раск ствердив, що подібний гін можна зауважити в інших комуністичних країнах — Мадярщині, Болгарії, Румунії, Чехословаччині. Вийнятком є Альбанія — „найкрикливіша сталінська країна в Европі".

Зокрема Дін Раск гостро таврував Комуністичний Китай за його агресивну войовничу політику та за активне підтримування комуністичної аґресії в Ляосі і в Південному В'єтнамі, із зламанням міжнародних договорів з 1954 р. в справі Індокитаю і 1962 р. в справі Ляосу. Так само схарактеризував і натаврував аґресивну і підривну ролю Куби та недвозначно картав ті вільні країни, які скріплюють режим Кастра своїми товаровими доставами.

Представник Фордової Компанії передбачає в цьому році продукцію 8 мільйонів авт

Дітройт. — Віце-президент Фордової Моторової Компанії Лі А. Якока передбачає, що в цьому році випродукують в ЗДА вісім мільйонів авт, що буде новим рекордом. Він сказав на пресовій конференції, що в минулому році продано більше як 7,700,000 авт. Він сказав, що до збільшення числа проданих авт причиняються найбільше річники у віці до 25-ох років. Більше число проданих старих авт — є добрим барометром для автомобільного промислу. А. Якока повідомив також, що теж і Фордова Компанія і інші конкуренційні фірми вже тепер плянують великі зміни в моделях авт типу 1965-го року, продукції яких почнеться восени 1964-го року. Він відмовився подати подробиці цих змін. Компанія Форда влаштовує в 11-ох більших містах Ярмарку — Виставку своїх авт. Посередники продавці авт мають користуватися новою технікою, щоб якнайбільше продати авт, і щоб якнайкраще обслужити покупців.

Портові робітники припинили бойкот і вантажитимуть пшеницю для СССР

Вашинґтон. — Білий Дім 25-го лютого повідомив, що скінчився бойкот портових вантажників, які погодились вантажити продану СССР пшеницю, бо президент Джансон обіцяв їм, що половину всього проданого запасу перевезуть американські кораблі. Одночасно Президент видав наказ, що при контрактах про продану пшеницю мусить бути застереження, що половина її має бути перевезена американськими кораблями. Робітники 9 днів бойкотували вантаж пшениці, і численні кораблі стояли в портах бездільно. Тепер 8 кораблів негайно почнуть навантажувати пшеницю, а коло 30 кораблів в'їдуть до західніх портів, щоб перезти проданий товар до СССР. Бойкот припинений тільки у відношенні до тієї пшениці, що продана СССР. В справі проданого іншим комуністичним сателітам мають продовжуватися переговори між урядовими представниками і спілкою портових вантажників.

Летунство вивчає червоні плями на Місяці

Вашинґтон. — Летунство продовжує свої досліди Місяця, бо воно хоче знати, що означають червоно-рожеві плями на цій плянеті. Досі летунство вже два рази обсервувало, 29-го жовтня та 27-го листопада, ці плями на Місяці, які були на кратері Арістарха та довкола нього. На деяких наукових даних летунство сподівається, що ці ж пляни появляться на тих самих місцях в днях 4 і 5 червня ц. р., коли Місяць буде в останній чверті і надзвичайно близько до Землі в своїй хиткій орбіті. Обсерватори летунства сподіваються зробити кольорові фота Місяця з тими плямами та тим способом переконати скептиків в тому, що оті кольорові плями на Місяці таки існують. Ці плями бачили вже 6 осіб із Ловелл обсерваторії в Флеґстефі, Арізона. Летунство вже від трьох років працює над виконанням мап Місяця, і під час цієї праці завважено червоні й рожеві плями на цій плянеті.

З успіхом перещепили руку мертвої людини

Ню Йорк. — Фахівці оператори в цій країні цікавляться новістю в своїй ділянці праці, бо в Ґваякілі, Еквадор, вдалося лікарям із успіхом перещепити морякові руку, яку відтято мертвій особі. Родина особи, що померла на болях шлунка, погодилась на те, щоб небіжчикові відтяли руку від ліктя та перещепили її морякові, який втратив руку внаслідок експльозії. Лікарі в Ґваякілі були в контакті зі славними хірургами у ЗДА, коли виконували цю операцію. Після операції пацієнт почувався добре, вдалося добитися того, що кров почала циркулювати у пришитій руці від ліктя аж до пальців. Технічно операція вдалася, але треба ще чекати, чи вдасться довести до того, чи почнуть в пришитій руці функціонувати нерви. Та ще важнішим є те, чи імунізаційні оборонні сили організму цього моряка не заатакують чужого організму (пришитої руки) та не знищать його. Пацієнт дістає окремі ліки, які поборюють оті оборонні сили його організму проти чужого тіла, пришитого до руки моряка. Тут використовують досвіди, набуті при перещеплюванні чужих нирок.

Американські правники за поправку до конституції в справі наслідника на пості президента

Вашинґтон. — Президент Американського Адвокатського Товариства Волтер Е. Креґ, зізнаючи в Сенатській Підкомісії в справі поправок до конституції, заявив, що на весні цього року ним очолюване товариство алярмуватиме весь американський нарід в тому напрямку, що конче треба схвалити нову поправку до конституції в справі наслідування на пості президента під час занедужання голови держави, та в справі наслідування на становищі віце - президента, коли віце - президент займе становище президента. Креґ сказав: „Ця країна не може собі дозволити на такий риск, щоб заіснувала непевність, хто в дійсності виконує владу й обов'язки президента". Адвокатське товариство пропонує таку поправку до конституції: 1. „Президент може сам визнати себе нездібним до виконування своїх обов'язків. Коли ж він цього не зробив, то це може за нього зробити віце - президент, або та особа, що є на першому місці наслідування, за згодою більшости членів Президентового кабінету. 2. Сам Президент може визнати себе здібним обняти свої обов'язки після видужання з недуги. Коли ж з цим не погоджується віце - президент і більшість кабінету, то справу мав би вирішити Конґрес більшістю двох третіх голосів в обидвох Палатах. 3. Коли є опорожнене становище віце - президента, то Президент мав би мати право найменувати когось на це становище, а Конґрес мав би затвердити цю намінацію.

58 осіб згинуло в летунській катастрофі

Ню Орлінс. — 25-го лютого всі 58 осіб, що були на джетовім літаку Східніх Повітряних Ліній, згинули, коли літак, щойно піднявшись з летовища в Ню Орлінсі, впав у Озеро Пончартрейн, не долетівши до Ню Йорку. Літак типу ДС-8 опинився поза радаровою контролею після 9-хвилинного лету з Ню Орлінсу. Причин катастрофи ще не виявлено, видимість була добра, вітер слабий, хоч і падав дрібний дощ. Дванадцять годин після катастрофи ще не віднайдено жадного трупа. Серед жертв була делеґатка Франції до Об'єднаних Націй. Пілот, 47-літній батько семерох дітей, пролетів у своєму житті 5 000 000 миль, а його помічник — 2 000 000. Один із пілотів прибережної охорони заявив, що були познаки, що літак експльодував ще в повітрі або в момент падіння.

Москва погрожує у випадку поширення війни проти комуни у В'єтнамі

Москва. — Совєтський Союз перестеріг ЗДА проти поширювання війни у В'єтнамі операціями проти комуністичного Північного В'єтнаму. За комунікатом, що його проголосив ТАСС, „совєтський уряд і совєтський нарід дають повну підтримку справедливим вимогам в'єтнамського народу проти американської інтервенції". Комунікат ТАСС-а підтримує давнє забріхане комуністичне становище, наче б Америка, а не комуністичний Північний В'єтнам з активною підтримкою збоку Комуністичного Китаю, переводила „аґресію і збройну інтервенцію" в Південному В'єтнамі, і далі говорить про „визвольну війну" в'єтнамців, утотожнюючи в'єтнамський нарід з комуністичними партизанами. Західні коментарі пов'язують цю заяву ТАСС-а з недільною промовою президента Джансона в Каліфорнії, де він перестеріг Північний В'єтнам, що продовжування його аґресії в Південному В'єтнамі є „дуже небезпечною грою", — як теж з голосами американської преси, які заповідають можливість перекинення партизанських дій на терен Північного В'єтнаму. Комунікат совєтського ТАСС-а збігається в тоні і змісті з заявою комуно - китайського прем'єра Чу Ен-лая в Пакістані проти ніби-то американської „аґресії і збройної інтервенції" у Південному В'єтнамі: обидві комуністичні сторони вимагають, щоб американці вийшли геть з В'єтнаму, себто, щоб залишили ту країну на поталу комуністам.

Ніксон домагається твердої політики у відношенні до Куби

Пеорія, Іллиной. — Колишній віце-президент Ричард М. Ніксон, промовляючи в Клюбі Крів Кер, домагався рішучої політики у відношенні до Куби прем'єра Кастра, кажучи, що економічна блокада острова вже давно зломила б комуністичний режим, який загрожує Західній Півкулі. Ті союзники ЗДА, які не хочуть співпрацювати зі ЗДА, повинні не мати доступу до американського ринку. Англія продала 40 автобусів Кастрові, то вона не сміє продавати тисячі авт цій країні. Така рішуча політика у відношенні до Куби спричинила б, що наші союзники мали б вибирати між нами або між Кастром, — казав Ніксон.

Сталося неймовірне: Кессіюс Клей переміг чемпіона Лістона в боксі за першенство в світі

Маямі, Флорида. — В найважливіших боксерських змаганнях важкої ваги за першенство в світі, що відбулися тут у вівторок, 25-го лютого, сталося справжнє „чудо": молодий, бо тільки 22-літній хвалько Кессіюс Клей, який називає себе „найбільшим" і „найгарнішим", переміг, всупереч усім передбачуванням і реальним можливостям, дотеперішнього чемпіона Сонні Лістона, якого він називав „огидним, великим ведмедем" та який впродовж останніх десяти років не зазнав ані одної поразки на рінгу. Драматичний кінець цього змагання за чемпіонат заповів суддя змагань після того, як на дзвінок початку сьомої рунди один з опікунів Лістона повідомив суддю, що Лістон не може дальше боротися. Крім великих кривавих пухлин під очима переможений Лістон мав звихнену ліву руку вже від половини першої рунди, що і подав менаджер Лістона за головну причину програної дотеперішнього чемпіона. Лістон твердить, що від другої рунди він не міг вже підносити лівої руки вгору та тратив чим раз більше владу над нею. Після закінчення боротьби Лістона перевезено на рентґенівську перевірку до шпиталю.

Новий чемпіон важкої ваги Кессіюс Клей відомий зі своїх самопохвал. Він постійно заповідав перед своїми змаганнями, як і в котрій рунді переможе противника. Перед зустріччю з Лістоном хвалькуватий Клей дістав грошову кару в сумі $2,500 за неспортову поведінку під час його важення. Молодий Клей мав в своїй короткій професійній кар'єрі тільки 19 змагань і всіх їх закінчив він перемогами, як і закінчив найбільшу в його житті.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Джансон** разом із дружиною стараються докінчити справу організації бібліотеки, яку почав був творити президент Кеннеді. Бібліотека спочатку запляновала була на 1,780 титулів, і вже було зібрано 1,500 творів. Смерть президента Кеннеді припинила була працю в цьому напрямку, але тепер її мають продовжувати і закінчити. В половині січня зібрано на ту ціль дол. 18.000 на закуп нововиданих книжок і на їх оправу. Ця бібліотека подумана як дарунок американських громадян, і вона має бути постійно в Білому Домі, бо президенти не забиратимуть книжок із своїми документами, коли залишатимуть Білий Дім.

● **В четвер 27-го лютого** президент Джансон буде у Флориді, де відкриє частину каналу в Палатка, а після того ввечері промовлятиме на демократичному прийнятті для зібрання фондів на партійні цілі в Маямі.

● **Американські фабрики літаків** плянують збудувати пасажирський літак із суперсонічною швидкістю, але самі вони не можуть братися до цієї справи, бо кошти мали б винести від 8 до 10 більйонів дол., а крім того треба б ще й „немало творчої думки". Тому віце-президент Летунської Корпорації Лакгід Додлі Е. Бравні заявив, що уряд мусить рішитися співпрацювати та взяти на себе дуже поважну частину коштів будови цих літаків.

● **Виконний секретар Фундації** в справах харчування д-р Горас Л. Сіппел написав статтю в журналі „Здоров'я сьогодні", в якій дораджує їсти частіше, як тричі денно, але при тому треба пам'ятати, щоб не об'їдатися та щоб не збільшувати числа потрібних кальорій. Д-р Сіппел пригадує старшим особам у віці понад 65 років, що і вони мають нормально споживати всі роди харчів та відповідно їх підготовляти.

У СВІТІ

● **Президент Мба в Ґабоні,** західньо - африканській республіці, де в минулому тижні відбувся військовий переворот, що скинув його з уряду, вернувся на своє становище завдяки французькому війську, що своєю інтервенцією здавило військовий бунт. Леона Мба вивезли збунтовані військовики в глибину краю. Його звільнили французи.

● **Ганс Вальтер Цех-Нентвіх,** колишній німецький старшина війська СС, виявив, що за кільках днів перед інвазією Гітлера проти Польщі в 1939 році один відділ німецького війська приїхав до Ґданська (Данціґу) в цивільних одягах, як ніби чоловічий хор. 1 вересня 1939 вони зодяглись в уніформи. Названого старшину судять тепер у Бравншвайґу за участь в масовому вбиванні жидів.

● **Папа Павло VI** відповів Хрущову на його новорічне звернення, розіслане до всіх голів держав, ото ж і до Папи. Апостольський нунцій в Італії архиепископ Карльо Грано висловив тамошньому совєтському амбасадорові Семьонові Козирьову подяку від Папи за „миролюбне" звернення Хрущова і запевнив його, що Папа уважно прочитав Хрущову суґестію, щоб усі територіяльні спори вирішувано мирно.

● **Альжир і Марокко** замирились, але не подано подробиць, як вони розв'язали свій спір за кордони. В жовтні мин. року вибухла між ними прикордонна війна. 30 жовтня мин. року на з'їзді в столиці Малі Бамако проголошено перемир'я і обрано 5-членну комісію для розгляду спору. Ця комісія своїми нарадами довела до згоди.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

„Нелеґальний конґрес"

17-го лютого цього року Найвищий Суд ЗДА розглядав скаргу виборчої округи Атланти в стейті Джорджія, яка нарікала, що її „дискриміновано" у парляментарному представництві, бо, маючи 823 680 мешканців, може вона вибирати так само одного лише конґресмена, як і інша округа того самого стейту з 272 154 мешканцями. Найвищий Суд признав рацію позовникові і виніс рішення, що має бути „рівна репрезентація рівного числа людей". Це рішення викликало бурю в світі політиків і правників. Передусім в самому Найвищому Суді проти більшости 6-ох суддів заявилась дуже різко меншість 3-ох суддів, що взагалі піддали під сумнів право судової установи вирішувати політичну проблему, яка повинна вирішуватись на терені Конґресу, з уваги на конституційну постанову, за якою громадяни — себто стейти — мають визначати межі своїх виборчих округ. Тому, що з теперішніх 435 конґресменів 398 походять з округ, які перечать принципові „рівної репрезентації рівного числа людей", правники висловили сумнів, чи вибір тих членів Конґресу був леґальний, — іншими словами, чи теперішня велика більшість Конґресу відповідає вимогам, що їх визначив Найвищий Суд.

Очевидно, що внаслідок цього у Конґресі та в леґіслятурах окремих стейтів постало велике заворушення. Правда, багато леґіслятур вже самі накреслили в останніх роках нові виборчі округи, але є й такі, в яких різниці між найбільшою і найменшою виборчою округою перевищують півмільйона осіб, — як ось, у стейтах Джорджія, Мішиґен і Тексас, — а в шістьох інших стейтах перевищують 400 000 осіб. Пояснення цього ненормального стану дуже просте: хоч від часу ухвалення американської Конституції минуло тільки 177 років, за той час відбулася справжня революція в ділянці заселення країни. Коли в 1790-му році було в тодішніх 17-ох стейтах ЗДА — 3 929 214, а в 1880 році — 50 155 783, то за переписом 1960 року було їх уже — 179 323 175. Прибули до ЗДА нові стейти, народились нові міста й містечка, змінився докорінно образ країни. І нині ще цей образ пливкий, бож одною з характеристичних рис американського способу життя є часта зміна місця замешкання громадян. В останніх роках — і на наших очах — іде процес масового переїзду мешканців великих міст у малі довколишні містечка й оселі, які ростуть як на дріжджах, змінюючи до невпізнання вигляд цілих околиць.

Ось так рішення Найвищого Суду примушує стейтові леґіслятури достосовувати свої виборчі округи до нової популяційної дійсности і визначати їх нові межі більш-менш за принципом рівности. Коли до цього часу великі міста і малі виборчі округи з густим населенням були покривджені у відношенні до рідко заселених фармерських стейтів, то в майбутньому міста і підміські околиці будуть наче упровілейовані. Ясно, що це мусить мати вплив і на виборчу стратегію обох американських партій та на окремих кандидатів. І хоч Найвищий Суд не встановив терміну, до якого треба провести ревізію теперішніх виборчих округ, загально припускають, що станеться це впродовж найближчих двох років, і така реформа здебільша буде готова для виборів у 1966 році.

Але це рішення Найвищого Суду породжує ще й міркування, які переступають межі Америки. Коли, як сформулював це найвищий суддя Ґуґо Блек, „високий ступінь справедливсти і здоровий глузд" вимагає, щоб була рівна репрезентація від рівного числа людей, то як виглядають нинішні Об'єднані Нації з їх принципом „одна країна — один голос"?! Рішення Найвищого Суду ЗДА не стосується ОН, але воно таки підсилило критичні голоси на адресу ОН.

Міт і дійсність

Як відомо, проблема злочинности в Америці, особливо серед молоді, — одна з поважних проблем країни, і про її існування знає ввесь світ. Натомість, про Совєтський Союз створено у вільному світі свого роду міт як про країну, де такої проблеми ніби взагалі не існує. Посередньо чи безпосередньо до створення такого міту спричинилася преса — вільна в країнах Заходу, де найменший прояв злочинности до найменших його подробиць широко коментується, і совєтська, яка навіть найбільші факти злочинности в СССР промовчує. Лише тоді, коли той чи інший факт переростає в масове явище і являє собою безпосередню загрозу мало не всьому устроєві, газети б'ють на сполох.

На початку цього року центральні московські газети опублікували „новину" про злочини 27-літнього артиста Владіміра Іонесяна, що їх він виконував у спілці із своєю коханкою, якось Дмітрієвою: при допомозі мисливської сокири він протягом кількох тижнів тримав у напрузі околиці Москви, Іванова та інших міст, замордувавши коло двадцяти осіб, серед них кілька зґвалтованих ним жінок і дітей. Убивцю спіймано, засуджено і вже розстріляно. Але совєтські газети все ще продовжують коментувати „небувалу досі" подію, шукаючи її виправдання й пояснення. Навіть сам Хрущов мусів щось сказати в цій справі, мовляв, „зустрічаються і в нас такі окремі виродки" . . .

Усе це з єдиною метою — рятувати міт, представити подію як „рідкісну", „унікальну", „небувалу". А тим часом справи виглядають зовсім інакше.

Як доходять чутки із-за залізної завіси, Іонесян був умовохворою людиною, а інші кажуть, що він був одним із членів банди під назвою „Клюб злочинців". Першу версію „Ізвєстія" з 5-го лютого ц. р. відкидають, заявляючи, що судово - медична експертиза виявила його цілковиту психічну нормальність. Про другу версію — приналежність до „Клюбу злочинців" — газета просто мовчить. І тут то, як кажуть, і „закопаний собака".

Справа бо в тому, що, як і в деяких містах Заходу, в Москві й у всьому СССР існують оті „Клюби злочинців", з тією лише різницею, що там про них не вільно ані говорити, ані писати. Доказом цього може служити факт, що про злочини „Івана-Ножа" (як називали в народі вбивцю) написала вперше не якась совєтська газета, а міжнародна пресова аґенція Ассошіейтід Пресс, і лише після того появилось офіційне повідомлення „Правди".

Тепер совєтська преса аж захлинається, доказуючи своїм читачам, що єдиною причиною злочинів розстріляного вже вбивці було його бажання „жити на широку ногу". Що ж це за життя — на широку ногу, — довідуємось з тих самих „Ізвєстій", в яких стверджується, що „ні, не з бідности пішов Іонесян на злочини", і тут же оповідається, як молодій родині артиста виділено помешкання з двох кімнат, хоч і „трудно в місті з мешканнями" — додає сама газета. Тільки подумати якомусь артистові в Америці — мати двокімнатне помешкання, щоб він жив „на широку ногу"!

Та все ж, ясна річ, ми не оправдуємо вчинків Іонесяна. Стверджуємо лише, що міт беззлочинности в СССР — тріснув як миляна булька. Похмура дійсність доводить, що проблема злочинства в СССР — тяжка проблема країни „соціялізму на шляху до комунізму". І ті проблеми — не результат окремих виродків, умовохворих чи тих, що справді хочуть жити на широку ногу, як це є в Америці, а результат системи, яка панує в „країні соціялізму".

ДЕМОКРАТИ І РЕСПУБЛІКАНЦІ

Президентські й конґресові вибори, що мають відбутися в перших днях листопада, спричинили „рух" серед претендентів на кандидатів, які у своїх промовах заторкують різні проблеми, критикуючи програми обидвох великих партій, Демократичної та Республіканської.

Ці взаємні закиди республіканців і демократів доволі пливкі, бо такими є й їхні програми. Виборчі плятформи, визначувані щочотири роки перед президентськими виборами, пізнається звичайно з того, що зробили президенти тої чи іншої партії за час свого урядування в Білому Домі.

Редакція „Ню Йорк Таймсу" запросила двох професорів - істориків у стислій формі з'ясувати ті закиди, що їх республіканці роблять демократам, а демократи — республіканцям.

Професор університету ім. Джана Гопкінса, — Мелком Мосс, — із партійного республіканського становища критикує Демократичну партію. Свою статтю він починає згадкою про те, як то ще 50 років тому президент Теодор Рузвелт впадав у розпач із того приводу, що Демократична партія непослідовна у своїх діях. Через 50 років після того можна ствердити, що непослідовність стала хронічною недугою демократів, — твердить Мосс, і за чергою вичислює всі хиби цієї партії.

Отже, Демократична партія вміє вигравати вибори, обіцяючи всім прошаркам населення те, чого вони хочуть. Але після виборів різні групи демократів тягнуть у протилежні сторони, і виборчі обіцянки залишаються нездійсненими.

Демократи часто закидають республіканцям, що їхня програма не відповідає вимогам 20-го віку, алеж самі демократи нічого не зробили в ділянці оборони громадянських прав, і, якби республіканці не врятували проєкту охорони громадянських прав у жовтні 1963-го року, то Демократична партія нічого не зробила б, бо її члени не мають у цій справі однієї лінії.

Проте не так воно було 170 років тому, коли Джефферсон сказав пам'ятні слова: „Якби я не міг піти до неба разом із своєю партією, я не пішов би туди сам". А тепер член Крайового Демократичного Комітету з Флориди заявляє, що Демократичної партії немає, а є лише пишні прапори, прикрашені шляхетними ділами Джефферсона, Джексона, Вілсона, Рузвелта, Трумана й інших президентів.

Мосс перелічує такі хиби й прогріхи Демократичної партії: 1) Нездібність нав'язати співпрацю між демократичним Президентом і демократичною більшістю в Конґресі; 2) Демократи не можуть переконати громаду бизнесменів у тому, що вони не хочуть зліквідувати світ продуцентів; 3) Демократи завжди спираються на культ особистости; 4) Вони завинили в тому, що великі міста занепадають; 5) Вони поривчасто і примхливо розв'язують проблеми взаємин між містами та стейтами і федеральним урядом.

Республіканський професор пригадує, що від часів Ф. Д. Рузвелта існують постійні непорозуміння між демократичним урядом та демократами в Конґресі, що головами конґресових комісій на основі сеньйорату стають консервативні конґресмени та сенатори із південних стейтів, які саботують проєкти уряду; що в справі бомбовиків Б-47 і Б-52 Конґрес виступає проти бажання уряду.

Демократичний уряд не може переконати демократичний Конґрес в тому, що він, тобто уряд, не виступає проти промисловців і бизнесменів, бо йому залежить на дальшому розвитку економіки.

Демократи йдуть проти своєї провідної засади, створюючи культ особистости і тим нехтуючи програмові лінії своєї партії. І так, демократи тричі найменували Ґравера Клівленда кандидатом на президента, чотири рази Браєна і чотири рази Ф. Д. Рузвелта.

На думку Мосса, занепад великих міст завинили демократи тому, що довгі роки урядують в тих містах. Немає єдности між демократами і щодо того, яке відношення має бути між стейтами і федеральним урядом. Південні демократичні губернатори постійно вимагають найбільших прав для стейтів, а північні погоджуються на більшу централізацію у Вашингтоні.

Але проф. Мосс признає, що сила демократів у тому, що вони зуміли затримати довір'я до себе широких мас народу.

Закиди Республіканській партії робить професор історії Генрі Стіл Коммаджер. Передусім він пригадує слова Вудро Вільсона в 1913-го року, що республіканці впродовж 50 років не здобулися на якусь нову ідею. В 1964-му році минуло сто років від того часу, коли республіканці висунули нові ідеї, але тих ідей, що є основою історії Республіканської партії, вони тепер вирікаються.

Ось так Республіканська партія забуває свою найголовнішу засаду, з якої вона виросла в 1854-му році і з якою вела Громадянську війну, щоб зберегти єдність Унії. Але президент Абраґам Лінкольн змагався не тільки за єдність Унії, але й за волю для всіх неґрів, і тому справедливо його називають Великим Емансипатором.

Республіканська партія після Громадянської війни ввела ЗДА в світову політику і зробила з них світову потугу. Це республіканці набули для ЗДА новий стейт Ню Мехіко й Аляску, це вони скріпили впливи Америки в обширі Карібського моря та посягнули на захід в район Азії й Пацифіку. Згадати б тільки Панамський канал, Гаваї, Самоа і Філіппіни та розбудову однієї з найбільших у світі фльоти.

Що ж тепер маємо? — запитує Коммаджер. Головний республіканський претендент на кандидата в президенти, сенатор Ґолдвотер виступає проти зрівняння в правах неґритянського населення. В закордонній політиці республіканці радо вернулися б до ізоляціонізму, хоч тепер це ясно всім, що в добі далекосяжних ракет та загрози збоку комуністичного СССР про ізоляціонізм може думати тільки божевільна людина.

До 1932-го року республіканці здобували голоси неґрів із південних стейтів, але, почавши від того року, неґри на Півночі голосують за демократів.

Після першої світової війни республіканці поборювали закордонну політику демократів, Лігу Націй і були проти того, щоб ЗДА перебирали на себе співвідповідальність за те, що робила тоді Европа. Президент Гардінґ, Кулідж та Гувер діяли в дусі ізоляціоціонізму, не втручаючись в політику повоєнного світу, і внаслідок того дійшло до другої світової війни, в якій змушена була взяти участь і Америка. Республіканці під проводом сенатора Роберта Тефта були проти війни і в 1941-му році голосували за те, щоб розв'язати американську армію. Але Перл Гарбор змусив республіканців змінити своє ізоляціоністичне наставлення й становище, і в 1945-му році вони вже не повторили тієї помилки, яку зробили в 1920 році, залишивши Лігу Націй.

Коммаджер твердить, що республіканці потребують нових ідей, бо без них вони не можуть навіть мріяти про перемогу в цьогорічних виборах. Демократи завжди відсвіжують свою партію новими ідеями: „новим розподілом" чи „справедливим розподілом або „новими обріями", а республіканці тримаються давніх ідей з минулого століття.

Щоб бути успішною опозицією, щоб мати право управляти цією країною, щоб успішно діяти на добро цієї країни й всього світу, на думку Коммаджера, треба стати перед народом із новими ідеями.

В. Ласовський

ІДЕОЛОГІЧНІ ПОЗИЦІЇ МИСТЦІВ

Поставання груп серед образотворчих мистців базується в першу чергу на спільних або подібних формальних познаках їхнього творива, або на спільних ідейних спрямуваннях, які згуртовують мистців у шуканні й розв'язуванні певних проблем і які мають своє світоглядове підґрунтя, свою, сказати б, філософічну формулу. За цією формулою і виринають зовнішньоформальні проблеми.

Чи творення саме таких середовищ має глузд? Чи гуртування мистців у замкнутих перегородками групах не заперечує істоту вільного творчого процесу, вираженого в самітності та індивідуальній замкнености? Стільки ж бо говориться про ізольованість, як передумову виховування індивідуальних особливостей . . .

Є доволі доказів на те, що ота осамітненість, та слимача мушля недоторканого індивідуалізму — це фікція чи просто самодурство. Шкідливе самодурство. Вже саме відвідування виставок і ґалерій, підсвідоме шукання у інших мистців співзвучностей з власною творчістю це вияв тяги до групового співжиття, це вияв потреби мистця, шляхом прямих чи відворотних реакцій, збагатити свою зовнішньовиявну мову, скріпити власні чи запозичити чужі світоглядово - філософічні позиції.

Отже, ісування ідеологічних груп має своє життьове значення. Його чітко підтверджує історія новішої доби мистецтва, врешті ж підтверджує спостерігання найближчого оточення та логіка міркування. Власне в групових формаціях, у спільних виставках творів, в гуртових розмовах і суперечках народжуються спонуки до яскравішого окреслювання свого „я", хоч би лиш на засаді природженої мистцям контроверсійности чи просто таки перверсійности. Не кажу вже про відношення одних груп до інших, з іншими формально-світоглядовими заложеннями. Інстинкти змагу, фронтальної боротьби, що їх носить чи не кожна людина десь там у підвалах підсвідомости, стають вихідним пунктом для гуртування одних до змагу з іншими.

Перейдімо до рації існування нашого мистецького об'єднання. ОМУА це станова організація, і її двері відкриті для кожного образотворчого мистця, який у тяглій творчій праці виявляє певний професійно - ремісничий рівень і певну громадську здисциплінованість. Згідно з новими реформаційними спробами в ОМУА, для досконалення її діяльности, на тій самій основі можуть сюди належати і мистецтвознавці (які мають свої опубліковані праці, критичні статті чи заслуги в популяризації мистецтва), можуть належати також і студенти, які у високих школах готуються на мистців - професіоналів, а понадто мистці - аматори, яким обставини, при певній обдарованості, не дозволили віддатися професійно мистецькій практиці.

Така професійна згуртованість в ОМУА дає його членам, чимало практичних користей: можливість малими коштами виставляти свої твори на збірних виставках, спільно друкувати катальоги, для мистецтвознавців — нагоду публікувати свої есеї, критичні статті, рецензії в мистецькому журналі, брати участь в обговорюванні виставок, а для всіх — спільну домівку, касу взаємодопомоги і т. п.

Для вступаючого членства ОМУА має одну клявзулю: приналежність кандидата до української нації.

Знаю, що ця клявзуля дратує декого з українських мистців. Так, на жаль, є. Під впливом матеріялістичних, забарвлених марксистсько - ленінською діялектикою, філософічних метикувань, під впливом модного, ноншалянтного змішування теїстичного із атеїстичним, сексуального із спіритуальним, смердячого із запашним, вони одним махом перекреслюють такі потужні творчі рушії, як приналежність до певної раси, нації, фізичну, а в тім і психічну зрізничкованість у творчих людей.. Одним махом вони перекреслюють вир..ше в самовияві поодинокого чи збірного мистця, традицію, інспірацію від культурних накопичень власного народу, від расово-національних накопичень у підсвідомості кожної людини. Космополітичні гебриди в ім'я „непорочности" творчого самовияву, незабрудненого та применшеного, як кажуть, політикою (між нацією і політикою у них товстий знак рівняння), одним махом відрізують Ель Ґрека, Дюрера, Делякруа, Ватто, Дом'є, Сезана, Ренуара, Пікассо, Шаґала від їхніх расово - національних творчих праджерел.

Так вони знекровлюють Шекспіра, Гете, Байрона, а далі Моцарта, Бетговена, Верді, Дебюссі, Хачатур'яна і наших світочів: Шевченка, Довженка, Лисенка, Кулїша, Архипенка, Осьмачку, Антонича, Ревуцького, Барвінського, Свідзінського і ін. А і в ґльобальному пляні вони знекровлюють усі живі ланки, що творили плетиво вселюдського культурного поступу і склали, з нинішнього погляду, величну китицю расово - національних культур, стилів, барвисту своїми своєрідностями, відмінностями. (Расово-національність культур — аж ніяк не расизм, аж ніяк не нацизм, які в практиці паралізують свободу творчого вияву, передумову росту всякої культури). Якими арґументами заперечуватимуть духові безбатченки очевидність расово - національної стихії в творчому самовиявленні згаданих мистців і отої немилої „політики" або таки дійсно політики як творчих спонук (Шевченко, Байрон, Кулїш, Шаґан, Довженко, і ін.)?

Годі вступати в ширшу дискусію на цьому місці з нашими мистцями і немистцями, які так мислять (до них належить чимало наших наймолодших малярів і письменників). Це певне, що таке мислення і повторювання в тому стилі сентенцій іде не від розуму, а від психічних комплексів плебея або мешканця джунґлів, що обвішується порожніми консервними коробками в переконанні, що на ньому дорогоцінна біжутерія з омріяної країни білошкірих півбогів.

Чужі філософічні передумови в поставанні модерних стилів не в цілому можуть бути засвоєні українським мистцем. Сучасні філософічні течії, що зроджуються в західньому світі, це органічний процес, тісно прив'язаний до певних середовищ і певних політичних та економічних еволюцій, які в тих середовищах відбуваються. Українська людина, коли вона є такою від самого нутра, знаходиться в магнетичному полі діяння зовсім інших сил, зовсім інших процесів. Коли, наприклад, межові положення екзистенціялізму збуджують у м'якотілого маломіщанина західнього

(Закінчення на стор. 3-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО СТАТТІ „ПОВОРОТ ВОЖДЯ.."

Шановному Панові Авторові статті „Поворот Вождя" з 4-го лютого і „Відхід Вождя" з 5-го лютого 1964 р., що появились у „Свободі", пересилаю слова якнайкращої оцінки й признання.

Формою і змістом ці статті дуже вдалі й влучні в площині психологічній.

Я прочитав їх аж два рази. Другий раз голосно, щоб і інші, слухаючи, любувались ними.

Інж. Константин Дидинський

ПРО „ЧЕРВОНОГО ДЕКАНА"

Прошу не відмовити вмістити поправку до статті, підписаної А. Ч. — „Конференція Світової Ради Церков в Одесі", („Свобода" 21. 2. 64).

Не торкаючись змісту цієї статті, пояснюю, що так званий „червоний декан" ніколи не був „англіканським кентерберійським архиєпископом". Натомість правдою є, що декан Гюлет Джансон, так званий „червоний декан", був настоятелем Кентерберійського собору.

Кентерберійським архиєпископом, що є примасом (найвищий англіканський духовний сан) всієї Англії, є архиєпископ Артур Майкл Рамсей.

Теперішнім настоятелем Кентерберійського собору є архидиякон Асн Вайт-Томсон.

В. Борута

Алла Коссовська

ГІРСЬКИЙ ВОВК

(Повість)

(14)

Але Тай вже сміялась, куйовдячи Андрієве волосся.

— Милий, милий, ведмедику мій оксамитний! — потішала вона чоловіка, охоплюючи його за шию своїми тонкими руками.

— Ну, досить уже пеститися на людях, — бурмотів Андрій, намагаючись визволитись з її обіймів.

— А я не „на людях", Борис — не „люди", він свій, при ньому можна, — крізь сміх виправдувалася Тай.

І, переймаючись її іскристою веселістю, сміявся Андрій, сміявся Борис і, напевно, по-своєму сміялись Лорд і Ларс.

ПРОЩАННЯ

Минали дні. Вже недовго лишилось молодим Горленкам гуляти на волі. — кликало місто до щоденних обов'язків. Щораз частіше з тяжким серцем поглядав Борис на маленький календар, що висів над його робітним столом у лікарні.

Ось-ось перегорнеться світла сторінка його життя, а за нею сірою чергою посунуть знову сумні дні самотности. А тут ще й погода почала псуватись. Хмари поповзли низько між горами, на клапті рвучи свої пухкі, набряклі вологою тіла об гострі шпилі.

Одного ранку Тай прокинулась під одноманітне дріботіння дощу по шибках. Почався період дощів, який триває у горах безнадійно довго. Вилізши на плаский дах саклі, Тай спостерігала, як під її ногами клубочились темні хмари. Часом на неї напливала густа біла пелена, огортала з усіх боків, наче мокрим простиралом, і тяглась далі, залишаючи вогкість на руках і одежі.

З початком дощів змінився розклад життя в Борисовій оселі. Негода звузила коло інтересів до чотирьох стін саклі, хазару, амбуляторії і подвір'я.

Зрідка виїздив Борис на виклики, мерз і мок під дощем, щохвилини ризикуючи скрутити собі шию, зірвавшись із слизької стежки. Коли Бориса не було, Тай і Андрій, очікуючи його, вилазили на дах саклі, звідки далеко видно було дорогу. А коли Борис нарешті вертався, його чекала радісна зустріч, затишна хата і теплий погляд карих очей Тай, повних ласкавої турботи. І на серці ставало радісно і водночас страшно на думку, що незабаром усе це мусить скінчитись.

Андрій працював над повістю, і йому добре йшла робота під одноманітне плюскотіння дощових струменів. А Тай тужила за сонцем, за квітами. Раніше бувало, в сонячні дні, осетинські діти приносили їй цілі оберемки гірських квітів, знаючи, що за них одержать цукерки або, принаймні, кілька грудок цукру, що для бідної осетинської дитини було рідкими ласощами. Цукор треба було купувати, а грошей осетини не мали. За яєчка в місцевій кооперативі міняли сіль і сірники.

Тепер сухі букети квітів сумно дивилися з кутів саклі, і Тай не зважувалась викинути їх, дармашо пробівки і мензурки, в яких вони стояли, були потрібні Борисові, і він не раз жартома нахвалявся повикидати геть усі ті „віники".

А дощ не вгавав, і Тай почало здаватися, що він навіки відгородив їх від цивілізованого світу, від шумливого Харкова, з його яскравоосвітленими вулицями, музикою, театрами. Вона вже сумувала за домом, за Андрієвою родиною, в якій почувала себе так добре.

Якби не жаль до Бориса, вона б прискорила виїзд, і Андрій напевно погодився б з нею, але тяжко було залишати Бориса в цих диких горах, уявляти собі, як, вернувшися від хворого, він не знайде нікого, хто зогрів би його морально, підтримав на дусі, розділив його самотність. Тай до сліз було жаль цього сильного чоловіка з такою ніжною душею. Хоч би вже Заліко знайшлася!

Але всі розшуки були даремні, дівчина як у воду впала! Залишився ще Цако, але як же мало спільного у нього з Борисом!

Першим заговорив про від'їзд Андрій. Його повість була майже скінчена, і він потребував друкарської машинки.

— Ну, Борисе, час додому, час! Тепер будемо ждати тебе в Харкові. Досить тобі тут киснути.

— Харків для мене заборонений, ти сам засш, хібащо десь поблизу влаштуюсь лікарювати.

— Атож. Лікарі скрізь потрібні. Якесь містечко чи село під Харковом, своє маленьке господарство. А там і гарна дівчина знайдеться, своя, українка! — спокушав Андрій.

— А ви з Наталкою, я бачу, навіть раді, що Заліко зникла з мого обрію, — гірко зауважив Борис.

— Ні, я думаю, що тепер вона була б тобі дуже потрібна! — заперечила Тай.

— Отож, не зволікай з переїздом! — вставив слово Андрій.

— Ти чудак, любий, я ж тут собі не належу, дозволять у Владикавказі — приїду, не дозволять — сидітиму тут, як пес на ланцюгу, — з досадою в голосі відповів Борис. — Невже ти не розумієш, що значить „бивший заключонний"?

— Розумію, але треба поклопотатись!

— Ну і скажуть: сиди й не рипайся! — і, змінивши тему, Борис спитав: — Коли хочете їхати?

— Та завтра, якщо можна!

— О, вже завтра!? — здивовано звів брови Борис. — Ну що ж, завтра так завтра. Тільки не знаю, якого коня запрягати. Моя Інґрід ніколи не ходила в запрязі та й арба* занадто важка для неї. А коні тут на вагу золота. Осетин радше сам запряжеться в арбу, як дасть коня в таку погоду.

Але виручив все той же вірний Цако:

— Будєт конь, будєт карошій конь завтра і арба карошій будєт, — рішуче приобіцяв він.

*

І ось це сумне „завтра" настало.

Зрання дощ ущух, хоч навколо було сіро, як і на душі в Бориса. Гори сховалися в тумані.

Навантажили арбу. Невеличкий ,але міцний гірський коник стояв байдуже, похиливши голову, поки люди метушились навколо, коли ж усе було готове, речі накриті брезентом і люди розмістилися на них зверху, він бадьоро підніс голову, махнув хвостом і рушив з місця.

— До побачення, Цако! — гукнула Тай і помахала рукою. — Дякую за все!

Маленьке бронзове обличчя осетина освітилося білістю зубів.

— Щаслівой дороґі! — відповів він і зірвав з голови папаху. — Прієзжайте єщо!

— Приїдемо! — відповіла Тай і з сумом поглянула довкола. — Прощайте, гори!

Борис сидів мовчки, час від часу смикаючи віжки. Мовчав і Андрій. Важким каменем навалився на серце тягар близької розлуки.

Дорога була важка. Річки, переповнені кільkаденними дощами, вирували і вода в них з ревом неслася вперед, стрибаючи через круглі валуни, пінячись і скаженіючи.

* арба на Кавказі — віз на двох великих дерев'яних колесах.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ВЕДЕ ПОСЛІДОВНУ РОБОТУ Й БОРОТЬБУ В КОРИСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ. ДАЙМО УККА ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ, ЩОБ ЦЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ВІН МІГ ПОШИРИТИ Й ВПЛАТИМО СВОЮ ВКЛАДКУ ДО УККА ВЧАС УДАРНОЇ КАМПАНІЇ, ЯКА ТРИВАЄ ДО ЛЮТОГО 1964 РОКУ

ІДЕОЛОГІЧНІ ПОЗИЦІЇ МИСТЦІВ

(Закінчення із стор. 2-ої)

світу почуття розладнуючого песимізму і безвихіддя, до того ж в передсмаку нищівного діяння нуклеарної зброї, то ми, в нашому положенні, що під тиском політичної дійсности уподібнює нас до голого, якому нічого боятися дощу, мусимо витворювати свою філософію, сперту на настанові жити, а не помирати, виграти, а не програти.

Я визнаю кожний напрямок, кожний стиль, кожний експеримент добрим, а кожне намагання пляcтичного вислову мистецтвом, якщо лише вони не йдуть врозріз з істинами, наведеними вгорі, і очевидно синхронізовані з природженим талантом.

У висновку хочу сказати, що наше об'єднання мистців повинно стати в якійсь мірі суцільною, ідеологічно зв'язаною групою людей, які в органічній взаємодії шукають творчих стимулів спогляданням углиб самих себе, в занурюванні себе у прадідні джерела духовости, вивчанні мистецько - пластичних традицій нашого народу, де частогусто надибуємо розв'язки всіх тих проблем, що їх шукали модерністи вчорашнього сти, словесности їх своєрідВід кубо - конструктивізму по абстракціонізм, від феноменальних маніфестацій кольоризму по рафіновану лінеарно-композиційну схематику.

В такому дусі і при такій настанові старших мистців повинно затіснюватися співжиття з нашими наймолодшими товаришами, нині студентами академій, а завтра мистцями і реалізаторами наших ідей, можливо ліпшими від нас самих.

В такому дусі повинні ми впливати одні на одних шляхом дискусій, вивчання нашого індивідуального і народного мистецтва, пізнавання методології української пісенности, словесности їх своєрідностей і неповторностей і зіставлянні з чужими культурами, щоб наші твори, коли вони крайньо модерні, стали нашим органічним висловом, а не прикрашуванням себе порожніми консервними коробками, коли ж ми реалісти, то щоб нам не грузнути в помилковому міркуванні, що в змальовуванні козаків у шараварах і вишиваних дівчат ми досягаємо верішка „національного стилю". Щоб ми в опінії нашого загалу поставили на відповідне місце „мистецтво", стимульоване дешевими смаками заможної, але безкритичної публіки — всі оті бездушні пейзажики без найменшої познаки творчої думки, фігуральні композиції з амурними личеньками, будуарними аксесуарами, еротичним душком і цукерковими кольорками.

На шляху до розбудови наше об'єднання повинно стати кузнею, що в ній будуть куватися нові таланти і перековуватися старі, трохи вже проношені на вибоїстих втікацьких шляхах.

У висліді обстоюю думку творення в нашому об'єднанні формально - ідеологічних груп. Я за вигострювання взаємокритичної думки, за палкі дискусії, за яскраві формально - виявні маніфестації, за вічномолодий фермент, конструктивне бунтарство у тих, що ще зелені віком, і у тих з посрібленими віком головами. Бо мистецтво не любить старости і примирливости добрячих, шамкаючих дідків. Мистець завжди повинен бурлити п'янкою молодістю у своїй творчості, вимазавши з метрики циферну бухгальтерію.

Але при далекойдучому різничкуванні творчої думки, при вияскравлюванні темпераментів у творчості та її методологічному з'ясовуванні, я гаряче за гармонійне співжиття в рамах нашої організації носіїв різних крайностей, за взаємну пошану і станову солідарність, за щире братерство, лицарське взаємовідношення. Бо тільки в цьому внутрішня міць кожної організації і єдиний шлях до здійснення її завдань.

Не можна забувати, що до наших діл, до наших слів приглядаються і прислухаються наші професійні товариші, поневолені антикультурним і антинаціональним займанським режимом на рідних землях. Не забуваймо, що всилу цих обставин ми, мистці у вільному світі, єдині репрезентуємо вільну думку незакнеблььованого українського мистецтва. Відчуваймо кожночасно той факт, що наша творчість в майбутньому мусітиме виповнити ту трагічну прогалину в нашій культурі, що її витворює положення поневоленої батьківщини.

Трагічна смерть Осипа Марка

Братанок предсідника 204-го Від. УНСоюзу ім. козака священика Агапія Гончаренка, 39-літній ветеран американської фльоти, летун — **Осип Марко** трагічно згинув в автомобілевій катастрофі 3-го січня 1964 р. в Напа - Каліфорнія, коли вертався з нічної служби домів, і наїхав на його авто чужий автомобіль. **Марко** був особистим пілотом командуючого старшини Аламанда Невел Ер Стейшен, ветераном другої світової війни, учасником летунських боїв над Кореєю та інструктором молодих американських летунів. Після поранень **Марко** помер, залишаючи дружину **Олену** та дві доні: **Карен** та **Жанету**, а також родичів: батьків **Андрія і Наталію Марко** в Йонкерс, Н. Й., б. чл. 204 Від. УНСоюзу, та братів і сестер в місті Ню Йорку. Поховано його з військовими почестями на цвинтарі „Голден Гейт" в Сан Бруно-Каліфорнія. В похоронах взяв участь предсідник 204-го Від. УНСоюзу Павло Марко, його стрийко та багато військових достойників включно з родиною. Американська преса подала ту трагічну вістку, зокрема „Прис Демократ, Санта Роза" з Каліфорнії назвав того молодця, що спричинив смерть Марка. Це є Кліфорд Л. Райлі, який теж легко поранений. Він має 19 років. Його прокуратура оскаржує у вбивстві й він буде відповідати за це в суді.



Св. п. Осип Марко

Осип Марко народився 6-го січня 1924 р. в селі Сторожі Великі, повіт Сянок, в Галичині, Західня Україна. Шестилітнім хлопчиком приїхав з батьками до ЗДА. Маючи 17 років, вступив він до американської фльоти, закінчив старшинську школу й став чотарем (секонд лютенант) й інструктором летуном одної з американських летунських баз. Був у військовій службі 23 роки і хотів йти на відпочинок, однак трагічна смерть не дозволила на здійснення його задумів. Вся його родина, батько й мати та брати й сестри є членами УНСоюзу. Хай ця скромна згадка буде грудкою землі на могилі нашого летуна Осипа, про якого наш відділ УНСоюзу збереже Вічну Пам'ять.

Д-р Ол. Соколишин,
голова КК 204 Від УНС
в Ню Йорку

Індонезія далі провокує Маляйзію і Британію

Куаля Люмпур, Малайзія. — **Маляйзія**, що постала з колишньої Маляйської Федерації, Сінгапуру і Північного Борнео, перестерегла, що коли Індонезія буде далі пересилати своїми літаками харчі й постачання протималяйзійським партизанам в Борнео, то ті літаки будуть острілювані. Маляйзія не має власної великої збройної сили та, зокрема, летунства і протилетунської артилерії, але вона має договір з Британією, за яким Британія взяла ту молоду державу під свою збройну охорону. Саме цей договір, як теж виразно протикомуністичний характер Маляйзії, породили невдоволення індонезійського президента Сукарна, який заповів „знищення" Маляйзії і почав висилати своїх вояків для ведення партизанської війни на терені Борнео. Вправді індонезійський президнт Сукарно погодився за посередництвом американського генерального прокуратора Роберта Кеннеді на військове перемир'я, але він його не дотримує, партизанів не відкликав і далі їх активно підтримує. Британські стежні літаки створили собі бази на Борнео і готові збивати машини Індонезії.

Д-р І. Олексишин — дійсний професор Бостонського університету

Д-р Іван Олексишин наименований на дійсного професора Бостонського університету.

Він походить з Західньої України і в роках 1918 - 20 брав активну участь у визвольних змаганнях в рядах Української Галицької Армії. По укінченні гімназії в Тернополі в р. 1924 студіював на Львівському університеті географію, геологію і природничі науки, осягаючи ступінь доктора філософії. Був учителем гімназії в Тернополі і у Львові, куди переїхав в 1936 році. Там мав змогу присвятитися своєму фахові, — геології, зразу як асистент на Львівському університеті, а від 1939 р. як професор. Від 1941 до 1944 р. викладав геологію на Львівській політехніці.



Проф. д-р Іван Олексишин

По виїзді на еміграцію, в Австрії продовжував наукові праці на університеті в Грацу і Гірничій Академії в Леобені, а також був учителем української гімназії в Зальцбургу. Переїхавши до Америки в 1949 р., оселився з родиною, жінкою і доньками Ольгою і Надією, у Філядельфії, де, поза своєю фаховою працею, брав активну участь в нашому суспільно громадському житті.

Його наукові праці з ділянки геології і палеонтології звернули увагу американських науковців. В р. 1955 Бостонський університет іменував його на надзвичайного професора, а в березні 1963 р. на дійсного професора геологічного відділу.

Професор Олексишин є дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка та Українсько - Американської Асоціяції Університетських Професорів. Крім того є членом різнич американських наукових товариств.

Є він автором кільканадцятьох наукових праць з геології його рідного Поділля, Розточчя, Карпат і тутешніх земель, які появилися друком в мовах українській, німецькій і англійській.

Радіємо, що наш земляк добився признання і гарного становища, та бажаємо йому дальших успіхів в його праці.

Р. М.

Ювілей о. протоєрея С. Гаюка в Ню Йорку

26-го січня парафія Укр. Прав. Церкви Всіх Святих 206-208 схід 11-та вул. в Ню Йорку відзначила 30-ліття священства свого душпастиря і настоятеля храму о. прот. Семена Гаюка.

Парафіяльне свято розпочалось Соборним Богослуженням. — Соборну Службу відправляв о. С. Гаюк в сослужінні о. прот. Ів. Ткачука і всеч. о. Метелинського.

Після св. Літургії відслужено молебень за здоров'я о. Ювілята, його родини та всіх парафіян, а потім всі, що бажали прийняти участь у спільній трапезі, зайшли до церковної залі, де вже були святочно уряджені столи.

Головним промовцем і тостмайстром на бенкеті був заслужений парафіянин член ради тростистів мгр. Петро Григорович. Доповідь про життя, наукову і публіцистичну діяльність о. Ювілята прочитав член ради тростистів п. Григорій Ярош. Гості мали можливість оглянути примірники книжок, що їх о. С. Гаюк видав на еміграції, а також похвальні листи і грамоти, які о. Ювілят одержав від Архиєреїв за сумлінну працю на Божій Ниві за 30 років.

Кульмінаційною точкою на бенкеті було вручення о. Ювілятові золотого хреста — подарунку від парафії. Пан Григорович прочитав листа від парафіяльного Уряду, в якому, між іншим, було сказано: „В/преподобний отче Семене! Рада Тростистів і Екзекутива парафії вітає Вас з тридцятиліттям Вашого священства та обдаровує золотим протоєрейським наперсним хрестом з прикрасами за духовну опіку та невтомну і сумлінну працю при організації і розбудові нашої громади". Під гучні оплески гостей, що встали, вітаючи о. Ювілята, п. Макарин — голова параф. уряду, передав отцеві Хрест. От. Семен з сльозами на очах дякував громаді за цінний подарунок, обіцяючи і надалі працювати для добра парафії, щоб вона ще більше розвивалась та стала одною з перших, як зразок для всіх православних громад.

Незайвим буде пригадати, що о. прот. С. Гаюк від першого року, коли приїхав до Америки (1950), є членом Укр. Нар. Союзу, як і вся його родина, включаючи сина Гліба — офіцера американської армії, що перебуває тепер в Німеччині. В родинно-товариській атмосфері пройшов добре організований і гарно уряджений бенкет. Під вечір розходились гості, дякуючи сестрицям - господиням за добре приготований обід і гостину.

Г. Ярош.

● **Совєтський астронавт** Адріян Ніколаєв, який недавно одружився з астронавткою Валентиною Терешковою, став командиром вишколу астронавтів. Його попередник на тому становищі Юрій Гагарін дістав якесь інше становище.



В глибокому смутку повідомляємо
Рідних і Приятелів,
що 8-го січня 1964 року помер
по тяжкій операції
на 41-му році життя

бл. п. ІЛІЯ ВЕЙКО

Походив з села Калагарівка, пов. Скалат, Зах. Україна.
Похорон відбувся 11-го січня 1964 року з церкви св. Володимира, а відтак на цвинтар Форгіл.
Залишив в тяжкім смутку
дружину АННУ і 6 малих дітей
в Україні стареньку маму, брата і сестру

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 24-го лютого 1964 року упокоїлась в Бозі
в Патерсоні, Н. Дж.
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНА, СЕСТРА

бл. п. ФІЛИНА СТРУЗ
з дому Панас
проживши 71 років.

Парастас буде відправлений в четвер, 27-го лютого 1964 року в похоронному заведенні John G. Kotran Funeral Home, 458 River Street, Paterson, N. J.

Похоронне заведення відкрите від 6-ої веч., в середу від 2 до 5 і від 7 до 10 в четвер.

Похорон — в п'ятницю, 28-го лютого ц. р. о год. 9-ій рано до Української Католицької Церкви св. ап. Петра і Павла в Spring Valley, N. Y., а о год. 10:30 на цвинтар Fairlawn Cemetery.

Заупокійну Службу Божу відправлятимуть Всеч. отці: о. Л. А. Моско з семінарії св. Василія в Стемфорді, Конн., о. В. Андрушків з церкви св. Духа в Бруклині, Н. Й. і о. Н. Скульський з церкви Преч. Діви Марії в Колчистер, Конн.

В глибокім смутку:
сини: МАЙК і ЕМІЛЬ
доньки: АННА СТРУЗ
ERLINK (Theresa) BJORNDAL
HENRY (Mary) MINICH
FRANK (Paula) GREGO
10 внуків
брати: ЙОСИП і ГУРКО в Краю

Замість квітів можна висилати на Служби Божі до монастиря оо. Василіян в Mundare, Alta, Canada

---

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. **НИКОЛИ ГЛАДУНА**
$25.00 на Українських Інвалідів
складають
Ераст КУРОВИЦЬКИЙ
Юліян БАЧИНСЬКИЙ

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь проф. О. З. Архімовича: „Наслідки сільського господарства СССР і України в порівнянні з минулими роками".

Наукова Конференція Природничого Відділу і Правничо-Економічної Секції присвячена сучасному станові сільського господарства СССР і України з 8-го червня 1963 р.

У вступній частині доповіді проф. О. Архімович нагадав, що до совєтських даних необхідно вносити коефіцієнт поправки, бо совєтські економісти застосовують певні методи фальшування даних, зокрема про фактичний збір збіжжя. Доповідач подав числа загального збору збіжжя за 1952-61 роки, згідно з офіційними даними і з поправками, що наближають їх до фактичної величини. Совєтські статистики подають також у сфальшованому вигляді величину фактичного збору збіжжя в дореволюційний період. В той час як фальшування даних за совєтський період спрямовано в бік збільшення даних про збір збіжжя, фальшування дореволюційного періоду має на меті їх зменшення.

Наслідки сільського господарства 1962 року цікаво розглянути в зв'язку з тим, що Хрущов обіцяв раптове збільшення збору збіжжя внаслідок ліквідації травопільних сівозмінів, роз'орання трав'яних полів і посіву на їх місці ярих зернових культур. Ці заходи були для Хрущова єдиним виходом після провалу кампанії по засвоєнню цілини на сході СССР. Внаслідок щорічного посіву на тій самій площі ярої пшениці (головної культури цілин), катастрофічно знизилися врожаї і розповсюдилися бур'яни. Термін „цілина" втратив свій сенс, фактично згадані райони заслуговують на назву — східні райони екстенсивного зернового господарства. Отже знищивши одну цілину, Хрущов почав шукати другу на її заміну. Такою „другою цілиною" стали для Хрущова посіви багаторічних трав і в цьому полягала причина походу Хрущова проти травопільної системи, що її в свій час запропонував проф. Р. Вілліямс. Разом з походом проти трав, Хрущов оголосив війну чистому парові і вівсові, як маловрожайній культурі і розрахував на збільшення продуктивніших зернових культур, шляхом використання таких площ (у мільйонах гектарів): з-під трав: 36, з-під пару — 17, з-під вівса — 11, а разом 64 міл. гектарів. З них у 1962 році були використані для збільшення площі під продуктивними ярими зерновими такі площі (в міл. гектарів): з-під трав — 8.8, з-під пару — 8.7, з-під вівса — 4.6, разом 22.1 мільйона гектарів.

Збільшення площі під ярими зерновими мусіло б спричинитися до раптового збільшення збору збіжжя, що ставив собі за мету Хрущов, навіть за рахунок зменшення родючости ґрунту протягом наступних років. Чи здійснилась ця мрія Хрущова?

Умови погоди в 1962 р. були несприятливі, бо під час вегетаційного періоду були раптові зміни посушливих і дощових, гарячих і холодних періодів.

Доповідач найбільш детально висвітлив зернові культури, В 1962 р. під озимими і ярими зерновими культурами в СССР було 135.9 міл. га. Але ще під час вегетації загинуло і було „списано 16.2 міл. га. До жнив зберіглося 119.7 міл. га., але приблизно 4% з них не були убрані і пішли під сніг. На 20 жовтня були зібрані зернові культури з площі 114,935 тисяч га. і залишилось на полі 4.8 мільйони га., які очевидно вже не були зібрані. На той же день 20 жовтня, 2% скошених зернових, тобто приблизно 2.3 міл. га., ще лежали в покосах і очевидно більша частина з них не була обмолочена. Отже з загальної площі зернових в 135.9 міл. га., загинуло 22 міл. га.

За офіційними даними, загальний збір збіжжя в 1962 р. дорівнював 9 мільярдів пудів або 147.5 мільйонів тон. Якщо повірити офіційним даним, то треба визнати, що такого збору зерна ще не було в СССР. Але в цю величину треба внести дві поправки: 1) виключити вагу недозрілих кочанів кукурудзи і 2) врахувати, що не менше 10% від ваги сирого немолоченого зерна втрачається під час збереження в купах під відкритим небом, транспортування до зерноочистних установок, під час очищування і від усушування. Якщо зробити ці поправки, то виявиться, що фактичний збір урожаю був близьким до 7.5 мільярдів пудів або 122 мільйони тон. Ця величина є трохи більшою ніж у 1961 році, але менша ніж у 1958 році, що був найбільш урожайним роком. Кількість населення, порівнюючи з 1958 роком, збільшилась на 14 мільйонів людей. Ця невідрадна ситуація погіршилась тим, що збір найбільш важливого після збіжжя харчового продукту картоплі — був значно меншим ніж у попередньому році.

На Україні 1962 рік був також невдалим. Збіжжя зібрано менше ніж у 1961 році і плян збору збіжжя не був виконаний.

Таким чином, всупереч офіційним реляціям, мрії Хрущова не здійснились.

Стан забезпечення населення хлібом і картоплею значно погіршився у порівнянню з 1958 роком. Марним було велитенське напруження в праці і збільшення посівної площі під зерновими культурами шляхом руйнації джерел природного поновлення ґрунту.

Н. Н.

КОМУНІКАТ

про Загальні Збори УДК в Бельгії.

Загальні Збори відбулися 10-го листопада 1963. Їх відкрив уступаючий голова УДК, д-р В. Попович, стверджуючи їх правосильність і вітав присутніх членів і гостей. Відтак відчитав привіти. Усно вітав Збори інж. Скрипник, голова Української Громади в Голляндії, пані інж. З. Витязь, голова ОУБ, проф. П. Зелений, — голова УХР.

Після прийняття порядку нарад, Загальні Збори вибрали Президію Заг. Зборів в складі: проф. д-р П. Зелений — предсідник, В. Сидор — заступник, І. Королик і М. Івасюк — секретарі.

В дискусії над звітами велику увагу приділено справам допомоги і молоді. Проф. П. Зелений поділився своїми спостереженнями, як учасник студійних днів УХР в Римі, де відвідав духовні семінарії. Висловив думку, що мала духовна семінарія під керівництвом оо. Салезіян, що одержала титул папської семінарії з правом вступу по її закінченні на університетські студії, заслуговує на окрему увагу, бо з неї можуть виходити одиниці з повним християнським і національним вихованням. Підкреслено також потребу власної Оселі для молоді. Крім того відмічено значний зріст членства УДК, що свідчить про збільшення заінтересування громадськими справами з боку громадянства.

На нову однорічну каденцію вибрано наступний склад органів УДК:

Головна Управа: а) Президія: д-р В. Попович — голова, пані інж. З. Витязь — 1-ий заступник, мґр. Г. Ощипко — 2-ий заступник, мґр. О. Коваль — секретар, Ф. Михайлишин — скарбник; б) Члени Г. Управи: В. Сидор — орг. референт, Г. Наумович, М. Королюк, Д. Бригілевич, Г. Гендзилевич; в) Заступники членів Г. У.: М. Дуда, Т. Трубич, Г. Ковтко, Л. Головенко, — Контрольна Комісія: мґр. М. Когут — голова, А. Івахів, І. Галабурда — члени. — Товариський Суд: д-р С. Божик — голова, М. Хома і В. Федоряк — члени.

На редактора „Вістей" перевибрано д-ра С. Божика.

На закінчення Загальних Зборів, що пройшли в поважній, діловій атмосфері, прийнято ряд рішень загального і практичного порядку. Схвалено привітати церковну Ієрархію обидвох українських Церков, а зокрема Митрополита Ісповідника Кир Йосифа Сліпого, Митрополита УАПЦ — ВПреосв. Нікахора і українських католицьких Владик, зібраних на Соборовій Конференції в Римі. Відспіванням національного гимну Загальні Збори закрито.

● **Совєтський маршал Василій Чуйков** твердить у своїх новопроголошених споминах, що коли совєтські війська зайняли Берлін і в ньому канцлерський палац, то віднайшли погорілого трупа Адольфа Гітлера. Що большевики зробили з отими рештками фюрера — Чуйков не подає.

Українська хроніка

Український Воєнно - Історичний Інститут в Торонто, на чолі якого стоїть ген. М. Садовський, повідомляє, що в друку знаходиться черговий збірник воєнно - історичних матеріялів до історії українського війська, який появиться під назвою „За Державність". Під такою назвою виходив, як відомо, поважний воєнно - історичний журнал у Варшаві під редакцією названого українського генерала. На зміст того збірника складається 15 статтей дослідного і споґадового характеру, ілюстрованих разом коло 100 світлинами.

Спортові вістки з України

33 НАЙКРАЩІ

Нова „Федерація" футболу України визначила 33 найкращих футболістів України за вислідами сезону 1963 року. Це безцільне визначення — безсильної „Федерації" — 33-х найкращих, не має практичної вартости, бо сумніваємось, чи „суверенній Україні" доведеться висилати свою репрезентацію на будь-які міжнародні змагання. Правда, поодинокі українські футболісти візьмуть участь в різних міжнародних змаганнях, включно з олімпійськими і за Чашу Европи, але їх осяги підуть на конто Росії. В „Радянському Спорті" з 8-го лютого були прізвища 33 найкращих, по три змагуни на кожну позицію. Подаємо їх в порядку в трьох репрезентаціях згідно з оригінальною клясифікацією футболістів: Склад першої збірної України: В. Банников (Дин. Київ), М. Головко, Г. Снєгірів (обидва „Шахтар" Донецьк), В. Турянчик, Л. Островський, Ю. Войнов, А. Біба, О. Базилевич, В. Серебренников, В. Каневський і В. Лобановський (усі „Динамо" Київ). Склад другої збірної: Б. Стрєлков, В. Онисько („Авангард" Харків), В. Щегольков, В. Соснихін (обидва „Динамо" Київ), В. Алябів, Д. Мізерний (обидва „Шахтар" Донецьк), В. Галустов („Тр. Рез" Луганськ), А. Станкевічус (СКА Львів), Ю. Ананченко („Шахт." Донецьк), А. Пузач (СКА Львів) і В. Орешніков (Чорноморець Одеса). — Третя репр. України: Г. Бурсаков (СКА Одеса), А. Сучков („Дин." Київ), О. Попичко („Чорноморець", Одеса), В. Носов („Шахтар" Донецьк), І. Кульчицький („Карпати" Львів), Вал. Левченко („Дин." Київ), В. Сорокін („Шахт." Донецьк), В. Сапронов („Шахт." Донецьк), М. Чернишенко (СКА, Одеса), В. Веригін („Динамо" Київ) і В. Хмельницький („Шахтар" Донецьк). Отже, з найкращих футболістів України 25 змагунів грають в дружинах „А" кляси першої підгрупи, чотири в другій підгрупі, і чотири в дружинах „Б" кляси. Серед них 13 змагунів київського „Динамо", 11 — донецького „Шахтаря", по два одеського „Чорноморця" та армійських дружин Львова і Одеси та по одному з львівських „Карпат" і луганських „Трудових резервів".

Подав **О. Твардовський**

● **Симон Візенталь**, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гітлерськими вбивниками жидів, виявив, що він передав австрійському канцлерові д-рові Альфонсові Горбахові детальний опис „школи вбивників", що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

ПОМЕРЛА ФІЛИНА СТРУЗ З ДОМУ ПАНАС

Покійна замешкала 50 E. 23rd St., Paterson, N. J. Померла в понеділок 24-го лютого 1964 р., проживши 71 років.

Тіло Покійної спочиває в пох. заведенні John G. Kotran, Paterson, N. J. Похорон відбудеться в п'ятницю, 28-го лютого з церкви св. ап. Петра і Павла в Спрінг Валей, Н. Й., опісля на цвинтар Fairlawn.

Залишила в глибокім смутку двох синів Михайла й Еміля, 4 доньки Тересу, Анну, Мерію, Павлю, 10 внуків і 2 братів в Україні.

Вічна Їй Пам'ять!

Різне

НОВА ПЛАТІВКА Міро Скали-Старицького

Відома фірма „Лондон" в Монтреалі (Канада) випустила нову (другу з черги) платівку українських пісень в виконанні відомого українського оперового співака-тенора **Міро Скали-Старицького** в супроводі фортепіяну. На платівці такі пісні:

Арія Андрія із опери „Тарас Бульба" М. Лисенка;
„Серенада" І. Соневицького, слова Вороного;
„І золотої і дорогої" Д. Січинського, слова Шевченка;
„Фінале" Д. Січинського, слова Б. Лепкого;
„Надії" Я. Лопатинського, слова Черкасенка;
„Мамо моя" слова і музика А. Гнатишина;
Арія Раона із опери „Сафо" М. Лисенка;
„Ой піду я межи гори" А. Кос-Анатольського;
„Ой, верше мій, верше" Зиновія Лиська;
„Ой бре море, бре" М. Лисенка;
„Тече вода в синє море" М. Фоменка, слова Шевченка;
„Ой співаночки мої" Ст. Людкевича;
„Туман, туман долиною" К. Данкевича (із опери „Назар Стодоля");
„Гей порадьте добрі люди" слова і музика А. Гнатишина;
„Ой ти місяцю зоре", пісня Левка із опери „Утоплена" М. Лисенка.

Платівки замовляти в українській книгарні „Базар" в Монтреалі та у всіх українських і чужих крамницях в Америці і Канаді. Платівка у дуже доброму мистецькому й технічному виконанні. Обкладинка роботи мистця Гуцалюка.

Не зволікайте з набуттям цієї досконалої під кожним оглядом платівки українського співака міжнародної слави.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

СТ. КЕТЕРІНЕС, Онт. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 427 Відд. в год. 2:30 по пол. в залі УНО при 177 Ніяґара вул. Проситься членів прибути. — П. Цибуляк, фін. секр.

ШИКАГО, Ілл. Річні збори Т-ва „Леви" 399 Відд. в год. 12-ій дня в домівці Т-ва „Леви" із звичайним порядком нарад. — За Управу: д-р Е. Мула, предс., І. Красник, фін. секр., В. Голойда, рек. секр., З. Дзядик, касир. Увага! З огляду на десятиріччя Т-ва, по зборах відбудеться спільна знімка.

АСТОРІЯ, Н. Й. Т-во „Жидачів" 393 Відд. відбуло Річні збори 16 лютого ц. р. на яких обрано Управу в такому складі: В. Гордишинський, предс., П. Р. Бойко, секр., Й. Серафин, пом. секр., Е. Валанда, кас., І. Вербовський, голова Контр. Комісії. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5195. Фальшива мапа.



— Одноокис вуглецю! — міркував мавполюд. — Це значить, що Барнесів човен, мабуть, мав зіпсовані рури...

— А до того, мапа, за якою вони їхали, завела їх до багнистої низини, де вони не мали свіжого повітря...

— Але ж ще є одна справа, якої я не розумію, — додав Тарзан, коли він оглянув папери. — Ця мапа, що її вживали — фальшива!